ရာဇဝိုတ်မှုကရိုိ.နာ်.

- ရာဇဝိုတ်မှုနာ်.ယိုခါအပဲတ်မှတဲ.ဟဲ့.ဗျားသူ။ ရာဇဝိုတ်အပဲတ်မှုလဲ.ဟဲ့.လွှန်း.နာ်.တဲ.အာ်းဗျားသူ။

- ခုမ်မာ.မှုနေးဟာ်ဟာ်၊ကဲ့ထိုိ.မှုနေးဟာ်ဟာ်၊ မီးခွေါင်းလုတ်.လှော်နှ.လို့ ထေဥပဒေးသား:အစို့.ကရဲးပေ့.သေ.ခါ.ဖိုင်းကိုနာ်.အီးချလွေ.အပဲတ် ဒဏ်းနှဲ့.မဲ့းကရိုနာ်.အှောန်းနဲသေ.ခါ.စဲင်းစဲင်းဒှောင်ဒှောင်အာ်းဗျားသူ။
- ခွေါင်းလုတ်သား:ခုမ်မာ.မှု၊နာ်.မဲ့.မီးမွေးတာ်းကဲ့ထိုိ.မှုနေးဟားခွေါင်း နိတ်နားအီလို့.အမျာ.လောင်း၊ လို့.အစို့.အပူးလောင်းအ မုမျိုသူ။

တရာ.လိုးနာ်.ခမ်းထိတန်

- ရာဇဝိုတ်မှုကို အပဲတ်မှဖိုင်းကို ဖေးသတင်.တိုင်းနဲသားယိုနာ်. နီတွေးနမ်းကိုးတဲင်းလဲ.ထွာဒါးနှောင်.လို့.အလင်လဲ.ထွာဒါးနှောင်.သူ နားငါးတဲင်တော့.ဥပဒေးသဘော.အလ.တရာ.လိုးနာ်.ခမ်းထိတန်ဗျား သူ။ နီတွေးမီးတိုင်းနဲယဲးစခန်.ကိုတဲင် အမုနာ်.ယဲးအီးစေားတနားစဲတ် ဆေးလွေ.သူထို့.စွဲ့.တရာ.ခွေါင်းလုတ်.သားအခါးလဲ. ကတပ်ဗျားအ မုဥပဒေးအရားအာ်းသားနာ်.အီးအာ်းပါခုမ်မာ.လွေ.ဖေးဗျားနီတွေးဖဲ့.သူ၊ စင်းခရားဆျေ.နေးကလိုးတာ်းဗျားသူ။ ယဲးဖိုင်း၊ ဥပဒေးအရားအာ်းသား ဖိုင်းနာ်.လဲ.ဖေးခရားအဝိုင်.အခလိုးတာ်းဗျားသူ၊ခမ်းထိတန်နာ်. အီးခုမ်မာ.လွေ.ဖေးဗျား(ကဗားခွေါင်းနိတ်နားသား)နီတွေးနမ်းခြောင်. အနေးသူ။ ပိုးတဲင်ရားဇဝိုတ်မှုဖိုင်းနေးဗားဆာနိတ်နားလွေ.လို့.အစို့.အပူးလိုမ်းဗိန်းရေ.နေးတဲင်သူ။

- ထူးရေ.လွေ.ခွေါင်းလုတ်ရားဇဝိုတ်မှုသား:တားတိုင်းနဲ့နဲ.အာ်းနီမျို့.သူ၊တမျို့.နာ်.ကဆိုင်းရားယဲးစခန်.ကိုဝင်.ဟဲ့.(FIR)ဖေးနေးသ တင်.တဲမ်းဗှောင်လွေ.တူင်းနဲခြောင်.ဖိုင်းသူ။ရို့.ဗျား(First Information Report) သူ။နီတွေးကတိုင်းနဲခြောင်.ဖိုင်းနာ်.ယဲးအနေးတဲမ်းမဲ့ထူးဗားသူ၊တိုင်းနဲနေးတောမ်းတဲလီဖိုင်းလဲ.လ.ဗျားသူ။
- အာ်းကတမျို့.နာ်.သျောက်လာ်:တိုင်းနဲလွေ.တရာ.ရိုမ်.ကိုတလဲင်း ချင်းနာ်.ဝင်.ဟဲ့.ဥုးတဲ့က်မုသူ။
- ယဲးပိုင်းအမုကရို့.နာ်.ယဲးနာ်.လဲတ်ခမ်းတဲမ်းဗှောင်တိုင်းနဲခြောင်.ဖိုင်းတဲင်စေားတနားစဲတ်ဆေ.လွေ.မီးထူ၊တဲးလွေ.အမုတဲင် ထို့.စွဲ့.ဗားတရာ.သူ။
- ယဲးပိုင်းတာ်းအမုနာ်.ဥုးတဲ့က်သျောက်လာ်းလွေ.ဗားတရာ.ရိုမ်.ကိုသူ၊ယဲးကပိုင်ဗျားအမုဖိုင်းလဲ.ဥုးတဲ့က်သျောက်လွေ.လ.ဗျားသူ။
- စတဲးဗှောင်ဖေး ထူးရေ.လွေ.အီရားဇဝိုတ်အမုခင် တဗားတားတခါ.လားနီဗီးသူ။

စေားတနားစဲတ်ဆေ.ခွင်.တောမ်း စီးရန်းပိုင်းခွင်.အာ်းဏား

- ရာဇဝိုတ်မှုခင်နာ်. တိုင်းလွေ.ဗားကဆိုင်းရာ.ဟမ်းနဲယဲးစခန်.(အပိုင်း)ကိုလဲ.လ.ဗျား၊ မီးထို့.စွဲ့.တရာ.နာ်.လဲ.ထို့.စွဲ့.လွေ.ဗားစီးရန်း ပိုင်းခွင့်အားဏားကအာ်းဗျားတရာ.ရိုမ်.ကိုသူ။

ဒင်းနဲဖေးဗားဆိုင်းရာ.တောမ်းအပဲတ်အမုကိုကပါသော့.သက်သေး ခမ်းတခြိုးဖိုင်းသူ။ စီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားကာအာ်ဗျားတရာ.လို့.တန်စဲတ်ဆေ.စီးရန်းဗားသူ။

တရာ.ရိုမ်.တောမ်းတရာ.လို့.တန်ဖိုင်းစီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားနာ်. အှောန်းနဲခါ.တောမ်းဥပဒေးတဲင်ရဲတ်မဲ့(သတ်မှတ်)ဖေးသေ.ခါ.ဗျားသူ။

လ.စီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားတရာ.ရိုမ်.

- တရာ.မူး.မမုဖိုင်းကို အမုတန်ဖို့.အလှော်က်စီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားအာ်းတကီစှောန်းလဲ.ရာဇဝိုတ်မှုကိုနာ်.အဲန်းတာ်းသူ။ နားငါးတဲင်တော့.၊ဒေးသအလှော်က်စီးရဲန်းပိုင်းခွင်.အားဏား၊ အမုအမျို့.အ စာ.တောမ်းအပဲတ်ဒဏ်းအလှော်က်စီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားအာ်းဗျားဥပဒေးအှောန်းနဲသေ.ဗျားခါ.သူ။

ဖေးခွင်.ထို့.စွဲ့.တရာ.ခွင်.အမိင်း

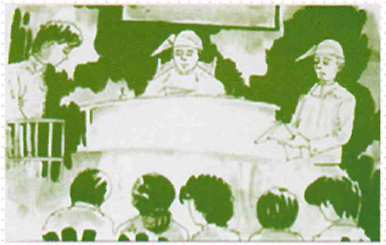
- စီးရန်းပိုင်းခွင်.အားဏားကအာ်းဗျားတရာ.ရိုမ်.ကိုထူးရေ.ဖေးရားဇဝိုတ်မှုတားတိုင်းနဲထို့.စွဲ့.နှောင်.ကရို့.နာ်.မွေးလဲန်းသူ၊နားငါး တဲင်ခမ်းထိတန်သမ္မတမီးမွေးတာ်းတဲင် ကဆိုင်းရားပုန်းတန်ဌာန ကိုမီးလ.ထို့.စွဲ့.တရာ.ခွင်.အမိင်းအားဏားနာ်.မအီးထို့.စွဲ့.ဗားတ ရာ.ဥပဒေးကိုမီးအှောန်းနဲရဲတ်မဲ့သေ.ခါ.နဲ့.နာ်. ထို့.စွဲ့.တရာ.ခွင်.အမိင်းမီးပါတာ်း၊ထို့.စွဲ့.တရာ.လ.တာ်းသူ။
(ပမားပုမ်း ကူ.ကားလို့.အမု၊အပက-၂ကရို့.ဗျာယပွေါ်း ရဲးထေင်. ကမ်းအမျာ.ပွိင်းတခြိုးရေ.သပဒေးပုက်မူး ၂ အလ.ကထို့.စွဲ့.ဗျား အမုဖိုင်းနာ်. အာ်းလိုးလ.ဗားထို့.စွဲ့.တရာ.ခွင်.အမိင်: ကရို့.နာ်. ဥပဒေးကိုအှောန်းနဲသေ.ခါ.နဲ့.နာ်.သူ။)

အားမခမ်း

- ယဲးတပ်စို့.နာ်. ထို့.စွဲ့.တရာ.ကဒင်းပသာလှော်နအမုဖိုင်းကို ဥပဒေးအလ.အီးဖေးဗားအားမခမ်းအမုဖိုင်းနာ်.ဒင်းနဲလွေ.ဗားတောမ်း ယဲးခမ်းဝိုန်းသူ၊ဖေးလွေ.အားမခမ်းနှောင်.တာ်းအီးရို့.အမုနာ်.လဲ. ဆောမ်.ချိုပ်ဒင်းနဲဗားတရာ.ခမ်းသူ၊ဥုးတဲ့က်သျောက်ဒင်းခါ. တရာ.ရိုမ်.ကိုအမုနာ်.ကိုဖေးအားမခမ်းလ.နှောင်.အမုတောမ်းဖေးအားမခမ်းလ.နှောင်.တာ်းအမုဖိုင်းအာ်းဗျားသူ။
- ကခမ်းဗားထား.ယီး(စွပ်စွဲ)သား:စတို့းလှော်နတရာ.ရိုမ်.ခငါခိင်းကိုနာ်. သျောက်လာ်းလွေ.အားမခမ်းခွင်.အာ်းဗျားသူ။
- အီးဖေးဗားအားအခမ်းအမုတောမ်းဖေးအားမခမ်းနှောင်.အမုဖိုင်း ကိုကခမ်းဗားထား.ယီး(စွပ်စွဲ)သားနာ်.၊ အီးလှော်နမဲန်းမဲန်းဗျားခိန်ခိင်းကို၊ထို့.သျောင်းထို့.လွင်းထို့.တာ်း၊ ယားထို့.သက်သေးဖိုင်းလဲ.မာ.တာ်းကရို့.နာ်.ချုပ်ခါ.ဗားခမ်းဝိုန်းဆင်းသူ။ အီးနားလှော်က်လွေ.ဗားခမ်းဝိုန်းစီ.ကမ်.သူ၊မီးနားလှော်က်တာ်းခမ်းဝိုန်းစီ.ကမ်.နာ်.အီးခမ်းဗားချာဆောမ်.ချိုပ်ချာယင်းသူ၊ ထွာအမုအယဲး တွင်.ကိုမီးထို့.သျောင်းထို့.လွင်းနာ်. ဖေးခမ်းဝိုန်းသား(အားမခမ်းသား)ဖိုင်းနာ်.တောမ်းဥပဒေးအလ.အီးထူးရေ.ခုမ်မာ.လွေ.ဗားသူ။
- ကခမ်းဗားထား.ယီး(စွပ်စွဲ)တောမ်းထာ.သီဒဏ်း၊ တသဲတ်တကျိုန်းဒဏ်း၊ ပဲတ်မှသား:ဖိုင်းနာ်.လဲ.သျောက်ဒင်းလွေ.အားမခမ်းလဗျားသူ။ ကခမ်းဗားထား.ယီး(စွပ်စွဲ)သားနာ်.မီးထွာဗျားဆျော့.သန်းတာ်း ခြိုင်းသန်.တာ်း၊ မီးထွာဗျားလို့.ပေး၊ မီးထွာဗျားလို့.မူးစစ္ဒောန်းနဲ့.နာ်.ဖိုင်းနာ်.အလ.တရာ.ရိုမ်.အနေးဖေးလွေ.အားမခမ်းနှောင်.ဗျားသူ။ ကခမ်းဘေးထာ.ယီး(စွပ်စွဲ)သား:တားဖေးခွင်.လွေ.ထူခေး ချာတောမ်းအားမခမ်းယိုနာ်.လို့.မုယိန်းငဲးရေ.မိုန်ဗင်တန်ဖြို့ လှော်နတားအမိတ်အမဲ့လက္ခားဗျားသူ။
(ကတို့းလှော်နထူတရာ.ရိုမ်.ခငါခမ်းဗားထာ.ယီး:သား:နာ်. လှော်နခရားတရာ.ရိုမ်.လို့းတာ်းဖေးခွင်.သေ.ခါ. အခေးအနေး နဲ့.နာ်.ဖိုင်းလဲ.အာ်းဒါးသူ။)

စစ်ဆေးစီရင်အမှုပုံး(၂)မျိုး

- ထောင်းဒဏ်ငါးလာတောမ်းမာခလအမှုနှာ်ဝင်ဟဲ့ အမှုမန်းမန်း တန်းတန်း(သမ္မန်မှု)သူ့ထောင်းဒဏ်း အလာမာ်ကီအမှုနှာ်ဝင်ဟဲ့ဝရမ်းမှုသူ့။
  ၁။ အမှုမန်းမန်းတန်းတန်းနှာ်စစ်ဆေးဘားတောမ်း စစ်ဆေးသမ္မန်မှုထာနဲ့သူ့။
  ၂။ ဝရမ်းမှုနှာ်စစ်ဆေးလွေ့ဟားတောမ်းစစ်ဆေး ဝရမ်းမှုထာ့နဲ့သူ့။
  ၃။ ဥပဒေးအလ့စစ်ဆေးလွေ့တောမ်ယအအဲန်းနဲ့ လဲ့အာ်းဒျားသူ့။
- အမှုမန်းမန်းတန်းတန်း(သမ္မန်မှု)နှာ်ကခမ်းဟားထာ့ယီး (စွပ်စွဲ)သားမီးတိုးရိုမ်ခငါအခါးဖတ်နဲလွေ့ကယီး သေ့ခါ့အမှုထူ့ရီရှောန်လွေ့ဟားအပဲတ်အာ်း/အာ်း တာ်းသူ့မီး ဝိုန်းခမ်းနှာ်စစ်ဆေးခရားသက်သေးလိုး တာ်းဒိုမ်ဖေးလွေ့အပဲတ်နှောင့်ဒျားသူ့မီးငိန်းလွေ့ အပဲတ်အဲန်တာ်းရိုးနဲ့းနှာ်းတဲင်စစ်ဆေးလွေ့သက်သေး နီဖဲ့နီခါ်ထူမ၁ချလွေ့ဟားအမိင်းသူ့။

MyJustice

Funded by: European Union

Implemented by: BRITISH COUNCIL

- ဝရမ်းမှုနှာ်စစ်ဆေးလွေ့ရီးဟားတရာ့လိုးဖဲ့သက်သေး ဖိုင်းသူ့ပုမ်း မဲန်းနှာ်စစ်ဆေးလွေ့ရီးဟားကတိုင်းသား (တရာ့လိုး)သူ့စစ်ဆေးတဒှမ်းက၁တရာ့လိုးစစ်ဆေး လွေ့ရီးတရာ့လိုးအှောန်းနဲခါ့သက်သေးဖိုင်းလဲ့အာ်း နှောင့်သူ့။ (စစ်ဆေးဟားတာ်းနဲ့းနှာ်ဥပဒေးကိုရဲးပေ့ သေ့ခါ့အဲန်တာ်းသူ့။) စစ်ဆေးလွေ့ရီးတရာ့လိုး အှောန်းနဲခါ့သက်သေးဖိုင်းထူ့ခွေါင်း လုတ်ဟား (ကျူးလွန်)အပဲတ်အမုမီးစဲင်းတာ်းနှာ်အှောန်းစွ့ထိုးဟား တောမ်းတရာ့မိုနှ်သူ့။ မီးစဲင်းဒျားနှာ်ထိုးစွဲ့ဒင်းနဲလွေ့ ဟားတောမ်းကသင်ဒျာ်းပုက်မူးသူ့စစ်ဆေးလွေ့တား ဟဲ့ဆင်းချာဖေးသက်သေး(Recall)တရာ့ခမ်းဖဲ့ မီးဒေါ့လှောန်နဲ့းနှာ်၊ဟဲ့ချာဖေးဟားတရာ့လိုးဖဲ့ သက်သေးဖိုင်းသူ့နှာ်မီးထူမစစ်ဆေးလွေ့ဟားတရာ့ ခမ်းတောမ်းတရာ့ခမ်းဖဲ့သက်သေးဖိုင်းသူ့ သက်သေးဖိုင်းဒင်းနဲဆင်းအလ့ခွေါင်းလုတ်(ကျူးလွန်) ဟားအပဲတ်မီးစဲင်းတာ်းနှာ်အှောန်းစွ့ထိုးဟား တောမ်းတရာ့သီသူ့အပဲတ်အမုမီးစဲင်းဒျားနှာ်ဖေး လွေ့ဟားအပဲတ်သူ့။

အယူးခမ်းမှုဖျင်ဆင်မှုဖိုင်း

- စတဲးစဲတ်ဆေးစီးရန်းလွေ့ရီအမုတရာ့ရိုမ်းနှာ်ဝင်ဟဲ့ မူလရိုမ်းသူ့။မူလရိုမ်းကစီးရန်းလွေ့အပဲတ်အမုအာ်းစဲင်း ဒျားကိုတရာ့ခမ်းသမီးထေ့တာ်း(မကျေနပ်ရင်)နှာ်၊ နှိ့အယူးခမ်းအဆင်းထိုတရာ့ရိုမ်းကိုလ၁ဒျားသူ့။
- မူလရိုမ်းအှောန်းစွ့ထိုးတောမ်းတရာ့မိုနှ်အမိင်းနှာ်မဲ့ မီးမွေးတာ်းဖေးထိုးအပဲတ်တကီစှောန်းလဲ့အပဲတ်ဒဏ်း နှာ်ဆော့ငါးတရာ့လုးဖဲ့သ၁ယူးနဲ့းနှာ်တဲင်၊ ဖျင်ဆင်မုတား၁င်းနဲလွေ့ယင်းဖျင်ဆင်စီးရန်းခွင် ကအာ်းဒျာ်းခကီဖဲ့တရာ့ရိုမ်းကိုလ၁ဒျာ်းသူ့စီးရန်း ထူးတိန်းလွေ့ရာ်းဇိုတ်အပဲတ်မုဖိုင်းကိုသ၁ထေ့တာ်း (မကျေနပ်)သာ်းဖဲ့နာ်၁တောမ်းဥပဒေးကဖေးခွင် သေ့ခါ့အလ့နှိ့အယူးခမ်းမှုဖျင်ဆင်မုဖိုင်း အဆင်းဆင်းတဲင်ဗ၁တိုးစှောန်းခမ်းခြောန်းပူးတရာ့ လုတ်တေားချိုပ်ဒိုလ၁ဒျာ်းသူ့။
- အယူးခမ်းကဲ့ခေါ်(အထူး)မှ-ခမ်းခြောန်းပူးတရာ့လုတ် တေားချိုပ်အှောန်းထူ့ထဲ့(ဆုံးဖြတ်ချက်)ကိုပါသ၁မီးထေ၁ တာ်းနှာ်သျောက်ဒင်းလွေ့၁ဖေးခွင်ပါနှိ့အယူးခမ်း ကဲ့ခေါ်(အထူး)ခွင်လ၁ဒျာ်းသူ့။
- အထူ့အထဲ့-ခမ်းခြောန်းပူးတရာ့လုတ်တေားချိုပ် ကစီးရန်းအှောန်းထူ့ထဲ့ဆင်း(ဆုံးဖြတ်ချက်)နှာ် ထူးတိန်းလွေ့အထူ့အထဲ့သူ့။

သဘော၁ပိုန်ပီအှောန်းထူ့သာ်ထို့ တောမ်းရိုပ်သိမ်းထို့

- သဘော၁ပိုန်ပီအှောန်းထူ့သာ်ထို့အမုအာ်းနီမျိုးသူ့ တရာ့ရိုမ်းဖေးခွင်ခရားလိုးတာ်းသဘော၁ပိုန်ပီ အှောန်းထူ့သာ်နှောင့်အမုတောမ်းမီးလ၁တရာ့ရိုမ်း ဖေးခွင်မ၁သဘော၁ပိုန်ပီအှောန်းထူ့သာ်လ၁အမုဖိုင်း သူ့။(အှောန်းနဲသေ့ခါ့အပဲတ်အမုဆိုင်းရာ်းကျင်းထုင်း ဥပဒေးပုက်မူး၂၅၆ကိုသူ့)ကခမ်းဟားခွေါင်းလုတ် အပဲတ်သား(နိတ်နာ်းသား)နမ်းကိုးတဲင်းမ၁အှောန်း ထူ့သာ်လွေ့လ၁သူ့။
- ရိုပ်သိမ်းထို့အမုကရိုးနှာ်ဥပဒေးအလ၁သဘော၁ပိုန် ပီအှောန်းထူ့သာ်ထို့ကလ၁နှောင်တာ်းအမုကိုရိုပ်သိမ်း ထို့အမုတားကဗားဆာနိတ်နာ်းသား၁အနေးသျောက် ဒင်းလွေ့ပိုင်းဗိုးသားဆျေးနေး(ဥပဒေးအရာ်းအာ်းသား) ဒိုအခြောင်အခရာ်းဖိုင်းနှာ်ဥပဒေးအရာ်းအာ်းသား သဘော၁မီးလ၁ဒျာ်းနှာ်ဆူပ်သူပ်ဒင်းနဲလွေ့ယင်း တရာ့ရိုမ်းကိုသူ့။
  ရိုပ်သိမ်းခွင်လ၁/လ၁တာ်းကရိုးနှာ်ဥပဒေးခုမ်မာ ထုင်းနဲ့းဖိုင်း အလ၁တရာ့ရိုမ်းထူးတိန်းအှောန်း ထူ့ထဲ့ဒျာ်းသူ့။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်

ပအိုဝ်းဘာသာစကား

ဟာ်သေခရား ရာ်းဇိုတ်မုအကျောင်း

www.unionsupremecourt.gov.mm